

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 14P/127/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221202239
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Maukš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2022:6221202239.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom Mgr. Andrejom Maukšom vo veci starostlivosti o maloletú Q. X., B.. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov: matky I. X., B.. XX. XX. XXXX, O. X. V. U. X, O.. Č.. L. XX a otca C. X., B.. XX. XX. XXXX, O. X. X. XX, t. č. ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou za účasti Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, takto

rozhodol:

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletú Q. X., B.. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matky I. X., B.. XX. XX. XXXX, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

II. Otec maloletej C. X., B.. XX. XX. XXXX je povinný prispievať na výživu maloletej Q. X.N., B.. XX. XX. XXXX výživným vo výške 70 Eur mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky I. X., B.. XX. XX. XXXX, počnúc dňom 22. 12. 2021.

III. Zročné výživné za obdobie od 22. 12. 2021 do 31. 05. 2022 v sume 372,58 Eur súd otcovi povoľuje splácať v mesačných splátkach po 15 Eur vždy do 25. dňa v mesiaci k rukám matky počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok zročného výživného.

IV. Súd ukladá matke I. X., B.. XX. XX. XXXX výchovné opatrenie spočívajúce v sociálnom a inom odbornom poradenstve za účelom podpory a rozvoja rodičovských zručností a sociálnych kompetencií v oblasti starostlivosti maloletú a zabezpečovania potrieb rodiny, ktoré bude vykonávať Centrum pre deti a rodiny Pastelka, Železničná 1213/26, 984 01 Lučenec na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti v rozsahu 30 hodín priamej práce s rodinou.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom spísaným do zápisnice pred tunajším súdom dňa 22. 12. 2021 domáhala zverenia maloletej do osobnej starostlivosti a aby bol otec povinný prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 100 Eur mesačne. Otec sa k návrhu nevyjadril.

2. Opatrovník maloletej uviedol, že pre prípad ústavnej starostlivosti má pre maloletú nachystané miesto. Pokiaľ ide o dohľad uložený nad výchovou detí matky, u mal. C. X., B.. XX. XX. XXXX (druhé dieťa matky) dohľad účel nespĺnil, u maloletej Q. plní účel čiastočne, pričom opatrovník pri osobných šetreniach nikdy

nevidel známky zanedbania na maloletej Q.. Matka je k nej citovo chladnejšia, avšak maloletá je na ňu veľmi naviazaná. Voči maloletému C. prejavovala matka vždy menšiu mieru starostlivosti a menší citový vzťah. Okresná prokuratúra navrhla zveriť maloletú do osobnej starostlivosti matky za uloženia výchovného opatrenia, ktoré by spočívalo v poradenstve matke za účelom zlepšenia rodičovských kompetencií, ponechať v platnosti dohľad nad starostlivosťou o maloletú a zaviazat' otca prispieť na výživu maloletej výživným minimálne 70 Eur mesačne.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, svedkýň X. X. a W. X., oboznámením sa s potvrdením ÚPSVaR Veľký Krtíš, so správou o zárobku otca, správami opatrovníka z prešetrenia pomerov, rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 4Tk/1/2021-245, obsahom vyšetrovacieho spisu OR PZ Veľký Krtíš ČVS:ORP-209/VYS-VK-2021, lekárskou správou MUDr. Zity Lukáčovej, lustráciami v registri obyvateľov, Sociálnej poisťovni a ZVJS, obsahmi spisov tunajšieho súdu sp. zn. 13P/110/2020, 13P/91/2021, 13P/14/2022, 14P/100/2021 a 14P/116/2021, e-mailom opatrovníka zo dňa 13. 05. 2022 a oznámením MPSVaR SR č. 352/2021 Z. z., pričom zistil nasledovný skutkový stav:

4. Z výsluchu matky vyplynulo, že asi dva mesiace býva v Polichne v nehnuteľnosti patriacej jej nevlastnej sestre, s ktorou je dohodnutá že tam môže ostať s maloletou aj po dlhšiu dobu. Maloletá si v novej domácnosti dobre zvykla, vychádza aj s deťmi, ktoré tam sú aj s partnerom matky. Predtým matka žila v Brusníku u matky otca maloletej Q., predtým v Strehovej pri sestre U. a W. a ešte predtým v Chrľanoch u partnera. Odkedy otec mal. Q. išiel do výkonu trestu, mala tri vzťahy.

Škôlka sa v mieste súčasného bydliska matky nenachádza, tá je v Haliči asi polhodinu autobusom. V domácnosti, kde žije, majú auto a syn nevlastnej sestry matky by mohol voziť aj maloletú, nakoľko tam vozí svoje deti. Ak sa mu nedá kvôli práci, deti vozí jeho žena autobusom. Pokiaľ ide o ostatné dve deti matky, mal. Y. nechala v pôrodnici, nakoľko v tom čase nemala kde bývať. Teraz, keď má zabezpečené bývanie, by chcela aby sa mal. C. vrátil do jej domácnosti, avšak zatiaľ nepodnikla v tomto smere žiadne kroky. Matka odmietla pobyt v centre Tŕnie, lebo som sa bála, že by jej mohli zobrať deti. Momentálne nie je ochotná takéto niečo absolvovať, nakoľko má zabezpečené bývanie.

Príjem matky predstavuje 30 Eur týždenne, ktorý poberá od obecného úradu Horná Strehová. Matka nie je zamestnaná, nakoľko nemá kam maloletú dať do škôlky, pretože ešte nemala tri roky. Po upozornení sudcu, že maloletá bude mať v septembri už štyri roky, matka uviedla, že škôlku aj tak nevybavovala. Matka nie je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie. Pokiaľ ide o hradenie výdavkov, matka má priateľa s príjmom 150-200 Eur týždenne, ktorý s ňou žije v spoločnej domácnosti a financuje jej potreby aj potreby maloletej.

Pokiaľ ide o výdavky na maloletú, na stravu na tri osoby (matka, jej partner a maloletá) na dva týždne vynaložia 80-90 Eur, na hygienu spoločne 20 Eur mesačne (maloletá už nie je plienkovaná), hračky maloletej nekupuje. Oblečenie maloletej naposledy kupovala tri mesiace dozadu v sume okolo 15 Eur. Maloletá lieky neberie, chorá nebýva a nie sú na ňu iné výdavky. Partner matky prispieva na domácnosť na vodu 30 Eur (za seba a matku) aj na elektriku a drevo, avšak matka nevedela uviesť v akej výške m uviesť v akej výške.

5. Z výsluchu svedkyne X. vyplynulo, že v rodine maloletej od augusta do novembra 2021 vykonávala sanáciu rodiny prostredníctvom neziskovej organizácie zazmluvnenej úradom práce. Spolupracovala len s matkou, otec bol v tom čase vo výkone trestu odňatia slobody. Sanácia rodiny sa týkala aj mal. Q. aj mal. C.. Matka vykonávala starostlivosť v rámci svojich možností. Za uvedené obdobie vystriedala matka štyroch až piatich partnerov, ktorí ukončili vzťah z dôvodu, že mal. Q. stále brávala so sebou. Matka jej neurčovala hranice, maloletá bola nevychovaná. S matkou sa ťažšie spolupracovalo, bola nekomunikatívna. Pokiaľ ide o zabezpečovanie výživy deťom, táto bola zabezpečovaná primerane možnostiam matky. Deti neboli nikdy podvyživené, v domácnosti bolo navarené. Matke vybavili pobyt v centre Tŕnie, kde by bola s oboma maloletými a učila by sa starostlivosti, čo nakoniec odmietla. Počas spolupráce podľa svedkyne neprišlo k zlepšeniu rodičovských schopností matky ani k zastabilizovaniu rodiny, že by sa tam stanovil jasný cieľ. Svedkyňa sa nevedela vyjadriť, či by maloletej mohlo niečo hroziť, keby ostala v starostlivosti matky. Bolo by dobré, aby bola maloletá v rodine, kde by jej bola dávaná láska. Pokiaľ ide o hygienu, mal. Q. bola odplienkovaná, pokiaľ matka žila v domácnosti u svojho partnera, keď následne zmenila domácnosť, maloletá začala byť opäť plienkovaná. V tom čase už mala tri roky. Matka sa k odporúčaniam na hygienu stavala apaticky, avšak keď odišli, bolo vidieť, že medzitým maloletú umyla. Pokiaľ ide o hospodárenie, matka vedela, kedy jej prídu dávky, hovorili jej, aby si ich odložila napr. na nákup dreva, ona ich však minula na nákup telefónu, ktorý neskôr založila, alebo na nákup nábytku, ktorý nebolo potreba. Dávky jej chodili týždenne od osobitného príjemcu na poštu. Matka

si neodkladala peniaze, nekupovala veci do zásoby, pritom tam bola vôľa zo strany osobitného príjemcu nejaké peniaze odložiť. V domácnosti však mala vždy upratané a čisto. Citový vzťah nemala poriadne vyvinutý ani k jednému zo svojich detí, nevedela ich napríklad objasť. Pokiaľ ide o vychovávanie mal. C., pokiaľ sa táto správala nevhodne, matka reagovala až na upozornenie inej dospelšej osoby. Svedkyňa nevidela, že by sa matka niekedy správala nevhodne k maloletej, že by ju udrela alebo zvýšila hlas, hoci aj vtedy, keď už by to bolo potrebné. Pokiaľ nabádali matku, aby dala maloletú do škôlky, k tomuto nedošlo. Zistili, aké sú termíny, koho má kontaktovať, matka chcela, aby to urobili za ňu. Toto však nie je ich úloha, aby robili za rodičov ich povinnosti, ale ukázali matke cestu, možnosti. Deti mali oblečenie, umyté topánky, čo nevidia až tak často. Deti boli viackrát choré, čo mohlo súvisieť s nedostatočnou hygienou alebo chladom. Vždy matke hovorili, že keď sú deti choré, majú mať pitný režim, byť v teple. Svedkyňa nevie, či matka dodržiavala tieto odporúčania. Na konci novembra bola v domácnosti matky osobne, obe deti spali a mali teploty. Matka ukázala, že mala lieky (Nurofen). Svedkyňa nevedela uviesť, či k hospitalizácii mal. C. v tom čase došlo z dôvodu zanedbania starostlivosti zo strany matky. Následne bola prípadová konferencia, kde uviedla pani L., že mal. C. dva dni nejedol, a preto tam vtedy prišla jednotka záchranej služby. To bolo všetko až po návšteve svedkyne. Vtedy hovorila, že s mal. C., by mala ísť matka k lekárovi vzhľadom na jeho zdravotný stav. Matka uvádzala, že sa musí objednať a že nemá peniaze na cestu a nakoniec s maloletým k lekárovi nešla. Návštevy svedkyne boli neohlásené. Matku nikdy nenašli pod vplyvom alkoholu.

6. Z výsluchu svedkyne W. X. vyplynulo, že ide o sestru matky. Matka u nej žila v novembri a decembri 2021. Svedkyňa vtedy bola doma len pár dní, pretože pracovala v Bratislave. Väčšinu času bola matka u ďalšej sestry U. X.. Jedlo tu mala zabezpečené, deti boli možno špinavé tak, ako sa bežne zašpinia vonku. Matka spávala u svedkyne na zemi, na matraci. Varila buď svedkyňa alebo druhá sestra, tak sa stravovala matka s maloleťou. Matka nevarila, zakupovala bežné potraviny a deťom sladkosti, čo jej svedkyňa vytykala. Potom matka dávala peniaze ich spoločnej sestre, tá spravila nákup. K vyňatiu mal. C. zo starostlivosti matky sa svedkyňa vyjadriť nevedela. Svedkyňa vypovedala na polícii, že matka dala maloletej facku, keď sa pozvracala. To svedkyňu veľmi nahnevalo. Následne však matka maloletú prezliekla. Tesne na to odišla z domácnosti svedkyne za partnerom, s ktorým sa zoznámila cez mobil. Pokiaľ svedkyňa na polícii vypovedala, že matka maloletú fackala aj v kočiaku, na to si nespomína. Oblečenie väčšinou matka dostávala aj od svedkyne a druhej sestry. Nejakú časť predala, nejakú časť deti nosili. Svedkyňa nikdy nepočula od sestry U., že by sa matka správala k maloletej nevhodne.

7. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 13P/119/2020-78 zo dňa 11. 06. 2021 nariadil súd dohľad nad výchovou maloletej a mal. C. X. B.. XX. XX. XXXX. Z odôvodnenia vyplýva, že rodičia mali nedostatočné rodičovské zručnosti, nevedeli hospodáriť s peniazmi, nezabezpečovali deťom zdravotnú starostlivosť, nevybavili mal. C. rodný list, kartičku poisťovne, prídavok na dieťa, v domácnosti nemali dostatok hygienických potrieb a potravín a časté boli vzájomné konflikty medzi rodičmi.

Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 14P/100/2021-37 zo dňa 26. 01. 2022, právoplatným dňa 23. 02. 2022, zveril súd mal. Y. X. B.. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti J. Y. B.. XX. XX. XXXX a zaviazal matku prispievať na jej výživu výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima. Z odôvodnenia vyplýva, že matka o maloletú od jej narodenia nejavila žiadny záujem, nechala ju v pôrodnici a odvtedy sa nijako nepodieľala na starostlivosti o ňu.

Neodkladným opatrením nariadením uznesením tunajšieho súdu č. k. 14P/116/2021-17 zo dňa 01. 12. 2021, právoplatným dňa 02. 02. 2022, súd dočasne zveril maloletého C. X. B.. XX. XX. XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Margarétka, Vajanského 71, Lučenec. Z odôvodnenia vyplýva, že matka nezabezpečovala o maloletého riadnu starostlivosť, čo vyvrcholilo dňa 21. 11. 2021, kedy ju neplánovane navštívil Kľúč, n. o. a zistil, že maloletý je chorý, plakal, matka ho zobrala na ruky až na upozornenie a neutišovala ho. Matka sľúbila, že s maloleťou pôjde v pondelok (dňa 22. 07. 2021) k lekárovi, čo však neurobila. Starostka obce Brusník (kde matka v trom čase bývala) sa dňa 24. 11. 2021 dozvedela od pani L. (matka otca maloletej), že maloletý je chorý, kontaktovala matku, ktorá uviedla, že už štyri dni nejede, nepije, bolí ho ucho a cítiť mu hnusavý dych. Matka maloleťmu nezabezpečila zdravotnú starostlivosť a lekárku a rýchlu zdravotnú službu kontaktovala sama starostka. Zo správy Všeobecnej nemocnice s poliklinikou Veľký Krtíš zo dňa 26. 11. 2021 vyplynulo, že maloletý bol dňa 25. 11. 2021 prijatý pre klinické prejavy tracheobronchitídy, dráždivého kašľa, purulentného výtoky z nosa a očí, ľahkej dehydratácie, mierneho intertriga perigenitálne a perianálne. Vo veci samej vedie súd konanie pod sp. zn. 13P/14/2022 o náhradnú starostlivosť o maloletého, ktoré doposiaľ nie je skončené.

8. V priebehu konania opatrovník viackrát prešetril pomery v domácnosti matky a maloletej, pričom zo správy zo dňa 14. 02. 2022 vyplynulo, že matka bývala v tom čase s maloletou v nehnuteľnosti adrese V., ktorej majiteľom sú súrodenci matky. Matka spávala s maloletou v jednej posteli. Izba bola v čase návštevy opatrovníka čistá a vykúrená a zásoby základných potravín a hygienických potrieb boli dostatočné, pričom maloletá mala ošatenie a obuv primeranej veľkosti na aktuálne ročné obdobie.

Zo správy opatrovníka zo dňa 23. 03. 2022 vyplynulo, že matka žije na adrese L. v spoločnej domácnosti s maloletou a priateľom Q. X.. Maloletá bola v čase návštevy oblečená primerane k veku a počasiu, nevykazovala známky zanedbania, práve jedla. Nehnuteľnosť je vo vlastníctve P. X., ktorá je nevlastná sestra matky a matka jej priateľa. Miestnosť bola zariadená váleňou, detskou posteľkou, sporákom na pevné palivo, policovou skrinkou, obývačkovou zostavou, televízorom a bola v primeranej čistote a poriadku. V izbe je zavedená električka, kúrenie je na pevné palivo, vodu si nosia od pani P. X., kde využívajú aj kúpeľňu s možnosťou prania v automatickej práčke. Za bývanie uhrádzajú majiteľke sumu 30 Eur za elektrickú energiu. Matka prišla do obce Polichno asi mesiac pred šetrením a mieni tam ostať žiť so svojim súčasným priateľom. Matka preukázala zásoby základných potravín v množstve zodpovedajúcom jej finančnej situácii. Bolo evidentné spoločné hospodárenie s P. X., ktorá súhlasila s tým, aby matka s maloletou ostala žiť v uvedenej nehnuteľnosti. Matka poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 130 Eur a prídavok na maloletú 25,88 Eur, pričom na tieto dávky je určený osobitný príjemca Obecný úrad Horná Strehová, ktorý matke zasiela peniaze týždenne poštou.

Zo správy ÚPSVaR Lučenec zo dňa 04. 05. 2022 vyplynulo, že matka naďalej býva na adrese Polichno 23 za nezmenených podmienok. Matka uviedla, že pediatrom maloletej je MUDr. Zita Lukáčová. Maloletá má absolvované všetky preventívne prehliadky a povinné očkovania, pričom matka nemieni pediatra maloletej meniť do obvodu aktuálneho bydliska.

9. Z lekárskej správy MUDr. Zity Lukáčovej zo dňa 08.03.2022 vyplynulo, že maloletá má absolvované všetky preventívne prehliadky a očkovania. Matka dodržiava lekárske odporúčania a liečebný režim a zabezpečuje maloletej primeranú hygienickú starostlivosť. Posledná návšteva dieťaťa v ambulancii bola 05. 05. 2021 a objektívny nález dieťaťa bol v tom čase v norme.

10. Z lustrácie v registri obyvateľov vyplynulo, že otec nemá okrem maloletej iné deti, pričom matka má ešte mal. syna C. nar. XX. XX. XXXX a mal. dcéru Y. X. B.. XX. XX. XXXX. Zo správy ÚPSVaR Veľký Krtíš vyplynulo, že matka poberala rodičovský príspevok do 30. 11. 2021 a od 01. 01. 2022 poberá detské prídavky vo výške 25,88 Eur. V evidencii uchádzačov o zamestnanie bola naposledy v roku 2018. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplynulo, že matka je nezamestnaná a nepoberá žiaden príjem, pričom otec je v súčasnosti zamestnaný v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou s príjmom za rok 2022 do 186,48 Eur brutto mesačne. Naposledy bol na pracovný pomer zamestnaný v období od 25. 02. 2020 do 22. 05. 2020 u zamestnávateľa B.C.B., s.r.o., kde za celé odpracované mesiace marec a apríl 2020 dosiahol príjem 890,05 Eur a 898,14 Eur brutto. Z potvrdenia o príjme otca v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vyplýva, že za mesiace november a december 2021 dosiahol čistú mzdu 7,91 Eur a 22,69 Eur.

11. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 4Tk/1/2021-345 zo dňa 04. 10. 2021, právoplatným dňa 04. 10. 2021, bol otec maloletej uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona a prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov nepodmienečne a bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa aktuálnej lustrácie ZVJS otec vykonáva trest v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou s predpokladaným skončením výkonu trestu dňa 24. 05. 2028.

12. Z vyšetrovacieho spisu OR PZ Veľký Krtíš ČVS:ORP-209/VYS-VK-2021 (kópie sú žurnalizované v spise) vyplynulo, že matke bolo dňa 19. 01. 2022 vznesené obvinenie za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, kde poškodeným má byť jej maloletý syn C. X. B.. XX. XX. XXXX na tom skutkovom základe, že matka najmenej od mesiaca jún 2021 do 25. 11. 2021 si riadne neplnila svoju rodičovskú povinnosť vyživovať a zaopatrovávať maloletého, ktorého vydala do nebezpečenstva núdze tým, že opakovane opúšťala domácnosť v obci X., starostlivosť o maloletého prenechávala cudzím osobám, maloletému nevenovala potrebnú pozornosť, nechala ho plakať, reagovala na jeho potreby až na upozornenie, nezabezpečovala potrebnú hygienu, dieťa trpelo zapareninami a nedostatočná starostlivosť vyvrcholila dňa 21. 11. 2021, kedy ju neplánovane navštívili pracovníci Kľúč n.o. a zistili, že maloletý je chorý a plakal. Matka napriek prísľubu nenavštívila lekára, nezabezpečila mu potrebnú zdravotnú starostlivosť až dňa 24. 11. 2021 kontaktovala domnelá

stará matka maloletého pani L. starostku obce s tým, že maloletý už 4 dni nejedol, nepil, bolí ho ucho, cítiť mu hnisavý dych a starostka privolala rýchlu zdravotnú pomoc a dňa 25. 11. 2021 bol maloletý hospitalizovaný vo Všeobecnej nemocnici s poliklinikou Veľký Krtíš pre klinické prejavy trancheobronchitídy dráždivého kašľa, purulentného výtoku z nosa, z očí, ľahkej dehydratácie, mierneho intertriga perigenitálne a priánálne a biretarálnou otitídou.

Z výsluchu svedkyne T. P., ktorá je starostkou obce Brusník, vyplynulo, že matka bývala s pani H. L. a mal. C. a Q. v spoločnej domácnosti. S mal. Q. ju videla viackrát v obci, o tú sa riadne starala. Pani L. povedala svedkyňi vo štvrtok, že maloletý C. X. je chorý od soboty predchádzajúceho týždňa neje, neprijíma tekutiny a potom svedkyňa zistila od matky, že nebola s maloletým u lekára a následne zavolała rýchlu zdravotnú pomoc.

Z výsluchu matky v postavení svedka vyplynulo, že maloletému C. nezavolała lekársku pomoc, lebo čakala, že mu to samé prejde, pričom zdravotnú pomoc mu privolala starostka obce Brusník, ktorú oslovila pani H. L..

Z výsluchu svedkyne W. X. vyplynulo, že videla na V., kde matka istý čas s maloletými deťmi bývala asi v januári 2022, kedy bola zimná viróza, že matka nechala spať maloletú Q. u nich na dlážke v izbe a spala vedľa nej, maloletá mala črevnú virózu zobudila sa na to, že zvracala. Svedkyňa matke dohovárala aby ju aspoň zdvihla, aby sa nezadusila, na čo matka dala maloletej facku za to, že ju ovracala. Aj keď bola maloletá ešte malá, videla svedkyňa ako ju matka fackala v kočíku, vtedy zakročila. Podľa svedkyne nemá matka cit k deťom. Videla, že keď popíjali v domácnosti čučo, keď bol doma ešte aj otec maloletej, maloletá Q. toto dopila z fľašky.

Zo záverov znaleckého posudku vypracovaného v trestnom konaní znalkyne MUDr. Zuzany Stanovičovej, odbor Zdravotníctvo a farmácia odvetvie pediatria, č. 10/2022 vyplynulo, že matka nemá zručnosti starostlivosti o maloleté dieťa, zabezpečovať mu opateru, stravu, riešiť jeho zdravotné problémy.

13. Súd vec právne posúdil podľa ustanovenia § 36 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého sú splnené podmienky na úpravu vo výkone rodičovských práv a povinností k maloletej, nakoľko jej rodičia spolu nežijú, keďže otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a matka maloletej sa odsťahovala na adresu L., kde vedie spoločnú domácnosť s novým partnerom. Súd v prvom rade posudzoval otázku osobnej starostlivosti o maloletú. Je zrejmé, že osobnú starostlivosť nemôže zabezpečovať otec, ktorý sa až do roku 2028 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Pokiaľ ide o matku, z vykonaného dokazovania vyplynuli pochybnosti o miere jej starostlivosti. Z výsluchu svedkyne X. X. ako aj zo záverov znaleckého posudku MUDr. Zuzany Stanovičovej č. 10/2022 vyplynulo, že matka nemá vyvinuté dostatočné rodičovské zručnosti a neprejavuje k maloletým deťom dostatočný citový vzťah. Súd už vo veci starostlivosti o maloletú zakročil v roku 2021, kedy nariadil nad starostlivosťou maloletej a ďalšieho syna matky mal. C. X. dohľad. Súd taktiež vyňal zo starostlivosti matky jej maloletú dcéru Y. X., o ktorú matka nejavila žiaden záujem od jej narodenia a nechala ju v pôrodnici. Následne súd vyňal z osobnej starostlivosti matky neodkladným opatrením aj jej syna C. X., nakoľko bolo výrazne ohrozené jeho zdravie, keďže matka zanedbala starostlivosť o neho najmä po zdravotnej stránke a záchranú službu privolała iná osoba.

14. Vyňatie maloletého dieťaťa zo starostlivosti rodičov predstavuje jeden z najzávažnejších zásahov do rodičovských práv a takýto zásah je v súlade so záujmom maloletého možný len vtedy, ak by zotrvaním v starostlivosti rodičov mohlo dôjsť k závažnej ujme z dôvodu, že rodičia starostlivosť o maloletého nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť (ako to ustanovuje § 44 ods. 1 Zákona o rodine v rámci podmienok na náhradnú starostlivosť). Je vždy v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby vyrastalo v prirodzenom rodinnom prostredí, nakoľko toto dokáže zabezpečiť jeho vývoj lepšie a prirodzenejšie ako akákoľvek iná forma starostlivosti. Hoci matke boli vyňaté z osobnej starostlivosti jej dve ďalšie maloleté deti, skutkové okolnosti v týchto prípadoch boli odlišné ako v predmetnej veci. Pokiaľ ide o mal. Y. o túto matka neprejavila záujem nikdy, nakoľko ju opustila hneď po pôrode, pričom takéhoto konania sa voči maloletej Q. nedopustila. Pokiaľ ide o mal. C., tu došlo k výraznému zanedbaniu zdravotnej starostlivosti o maloletého, pričom adekvátna starostlivosť mu bola poskytnutá až na žiadosť inej osoby a matka túto situáciu odignorovala. Ani takáto situácia však nenastala pri mal. Q.. Z výsluchu svedkyne T. P. vyplynulo, že matka často zanedbávala starostlivosť o mal. C., avšak takéto správanie nemala voči mal. Q.. Taktiež súd poukazuje na to, že z viacerých šetrení opatrovníka vyplynulo, že pokiaľ ide o mal. Q., na nej nikdy neboli pri opakovaných návštevách zaznamenané žiadne známky zanedbania. Matka mala vždy dostatok primeraného oblečenia, potravín aj hygienických potrieb. Rovnako z výsluchu svedkyne Beňovej vyplynulo, že pri opakovaných neohlásených návštevách

bolo v domácnosti navarené, matka napriek apatickému postoju k odporúčaniam na hygienu maloletú umyla a svedkyňa nikdy nezaznamenala výslovne nevhodné správanie matky voči maloletej (fyzické útoky). Pokiaľ ide o výsluch svedkyne X., táto síce uviedla, že matka dala maloletej facku, keď ju ovracala, avšak následne maloletú zobrala a prezliekla. Pokiaľ svedkyňa vypovedala na polícii, že matka maloletú fackala aj v kočiku, túto skutočnosť svedkyňa vo výsluchu pred súdom poprela. Preto nemožno skonštatovať, že by bolo preukázané nevhodné správanie zo strany matky voči maloletej. Taktiež súd poukazuje na to, že od vyňatia ostatných detí zo starostlivosti matky došlo k zastabilizovaniu jej rodinného prostredia, nakoľko matka sa už niekoľko mesiacov nachádza v domácnosti svojej sestry a nového partnera na adrese L., kde plánuje zotrvať za súhlasu vlastníčky nehnuteľnosti. Pokiaľ má súd porovnať skutkový stav, ktorý tu bol pri nariadení dohľadu nad starostlivosťou nad mal. Q. a súčasný stav, možno dokonca skonštatovať mierne zlepšenie, nakoľko zo správy MUDr. Lukáčovej vyplynulo, že mal. Q. nemá zanedbanú zdravotnú starostlivosť a má absolvované všetky lekárske prehliadky. Matka na rozdiel od času nariadenia dohľadu má dostatok hygienických potrieb a potravín a taktiež sa zastabilizovala jej situácia v domácnosti, nakoľko už nežije s otcom maloletej, kde medzi rodičmi dochádzalo k častým konfliktom, čo sa prejavovalo negatívne aj na maloletej. Pokiaľ v čase horších podmienok ako je tomu za súčasného stavu, postačovalo nariadenie nad výchovou maloletej dohľad, nebolo by spravodlivé, aby súd za súčasného stavu, keď došlo k miernemu zlepšeniu, pristúpil k vyňatiu maloletej zo starostlivosti matky. Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd rozhodol tak, že maloletú zveril do starostlivosti matky.

15. Súd zároveň rozhodol, že matka je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, keďže otec maloletej sa do roku 2028 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a toto právo by reálne nemohol vykonávať.

16. Súd si napriek zvereniu maloletej do starostlivosti matky uvedomuje nedostatočné rodičovské zručnosti na strane matky, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, pričom k výraznému zlepšeniu nedošlo ani po nariadení dohľadu (tento plní u maloletej účel čiastočne, ako to uviedla opatrovníčka) ani po spolupráci s neziskovou organizáciou, čo svedkyňa X. vyhodnotila tak, že k zlepšeniu na strane matky nedošlo. Aby maloletá mohla naďalej zotrvať v osobnej starostlivosti matky a aby nedošlo k ohrozeniu jej riadneho vývinu, považoval súd za nevyhnutné v spojení so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky, jednak ponechať dohľad nad jej starostlivosťou nariadený uznesením tunajšieho súdu č. k. 13P/119/2020-78 zo dňa 11. 06. 2021 v platnosti a zároveň uložiť matke výchovné opatrenie spočívajúce v sociálnom a inom odbornom poradenstve za účelom podpory a rozvoja rodičovských zručností a sociálnych kompetencií v oblasti starostlivosti o maloletú a zabezpečovania potrieb rodiny. Matka nemá vyvinuté dostatočné rodičovské zručnosti a citovú väzbu k maloletej a na týchto zručnostiach je potrebné s matkou pracovať aj do budúcnosti nad rámec uloženého dohľadu a doterajšej spolupráce s neziskovou organizáciou. V súlade s e-mailom od opatrovníka zo dňa 13. 05. 2022 súd uložil, že toto výchovné opatrenie bude vykonávať Centrum pre deti a rodiny Pastelka v Lučenci v rozsahu, ktorý opatrovník s týmto centrom skonzultoval, a to 30 hodín riadnej práce s rodinou na obdobie 6 mesiacov.

17. Súd ďalej v súlade s ustanovením § 24 ods. 1 Zákona o rodine upravil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej ako rodiča, ktorému maloletá nebola zverená do osobnej starostlivosti. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd v prvom rade zohľadnil odôvodnené potreby maloletej. Pokiaľ ide o výdavky na uspokojenie potrieb maloletej, súd vychádzal z výsluchu matky a ustálil, že na stravu maloletej je potrebné vynaložiť približne 60 Eur mesačne (podľa výsluchu matky sa spoločne stravuje matka, jej partner a maloletá za sumu do 90 Eur na dva týždne, čo predstavuje 180 Eur mesačne, z čoho alikvotná časť 1/3 na maloletú predstavuje sumu 60 Eur), 7 Eur mesačne na hygienické potreby (podľa výsluchu matky spoločne matka, jej partner a maloletá vynaložia sumu 20 Eur, z čoho alikvotná časť 1/3 na maloletú predstavuje približne sumu 7 Eur) a 15 Eur mesačne na oblečenie. Pokiaľ matka nevykladá finančné prostriedky na oblečenie maloletej každý mesiac, neznamená to, že nejde o jej odôvodnenú potrebu. Ak tak matka robí napr. z nedostatku financií, nie je dôvod túto základnú potrebu maloletej nezohľadniť. Súd vyššie uvedené sumy považoval za adekvátne na uspokojovanie jednotlivých potrieb maloletej. Okrem toho predstavujú odôvodnené potreby maloletej aj zabezpečenie bývania, kde z výsluchu matky vyplynulo, že spoločne so svojim partnerom platia za vodu 30 Eur mesačne a taktiež za elektriku, ktorú sumu matka nevedela uviesť, avšak vyplýva zo šetrenia opatrovníka tiež v sume 30 Eur, teda spolu 60 Eur na tri osoby z čoho alikvotná časť na maloletú 1/3 predstavuje 20 Eur mesačne. Po sčítaní všetkých uvedených výdavkov je potrebné na výživu maloletej vynaložiť sumu prevyšujúcu 100 Eur mesačne. Súd poukazuje na to, že matka žije vo veľmi skromných podmienkach, čo odráža jej

aktuálny príjem, ktorý predstavuje len dávka v hmotnej núdzi vo výške 130 Eur mesačne, ako to uviedol opatrovník vo svojej správe zo šetrenia. Preto aj odôvodnené potreby maloletej sú zistené len na vyššie uvedenej minimálnej úrovni. Uvedená suma výdavkov predstavuje základný štandard pokrytia potrieb maloletej odzrkadľujúce aktuálnu životnú situáciu jej rodiny, na ktorej sa má maloletá podľa ustanovenia § 62 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine podieľať.

18. Súd ďalej v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine posudzoval všetky schopnosti a možnosti rodičov dosahovať príjem, teda, ako sa ktorý z rodičov má na uspokojovanie vyššie uvedených potrieb maloletej podieľať, pričom v súlade s uvedeným zákonným ustanovením súd neprihliada iba na aktuálny príjem rodičov, ale na všetky ich schopnosti a možnosti pri ňom dosahovať (tzv. potencialita príjmov). Súd má za to, že ani jeden z rodičov v súčasnosti nenaplnia svoju potencialitu príjmov, teda nedosahuje taký príjem, aký by dosahovať mohol. Pokiaľ ide o matku podľa správy od opatrovníka z prešetrenia pomerov jej jediný príjmom je dávka v hmotnej núdzi vo výške 130 Eur. Súd však nezistil u matky žiadne dôvody, pre ktoré by sa nemohla zamestnať, a tak dosahovať príjem aspoň na úrovni minimálnej mzdy, ktorý podľa oznámenia MPSVaR SR č. 352/2021 Z. z. dosahuje aktuálne sumu 646 Eur brutto. Matka sa v súčasnosti nemusí o maloletú celodenne starať, nakoľko táto dosiahla vek troch rokov a môže ju umiestniť do škôlky a nájsť si zamestnanie. Matka vo svojom výsluchu nevedela, uviesť prečo maloletú do škôlky zatiaľ neumiestnila, pričom súd ňou uvedené dôvody, že si myslela, že maloletá je o rok mladšia, nepovažoval za relevantné. Škôlka môže byť zabezpečená v blízkosti súčasného bydliska matky, kde chodia aj ostatné maloleté deti z domácnosti, v ktorej matka žije a bolo by možné zabezpečiť aj odvoz prostredníctvom rodičov ostatných detí z domácnosti. Takto by sa mohla zabezpečovať aj dochádzka maloletej do škôlky.

19. Pokiaľ ide o otca maloletej, tento sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde je jeho príjem značne obmedzený, pričom podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni tento v súčasnosti dosahuje maximálne 280 Eur brutto mesačne. Súd však v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/236/2018 zo dňa 20. 02. 2019, podľa ktorého súd v súlade s princípom potenciality príjmov na zníženie alebo stratu príjmu povinného prihliada len v prípade preukázania dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného, pričom súd neprihliada na iné riziká, ktorým povinný môže svoj príjem znížiť, medzi ktoré patria aj úmyselné protiprávne konanie majúce znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody pri výkone ktorého došlo k poklesu až strate jeho príjmu. Súd poukazuje na to, že otec maloletej bol odsúdený za úmyselný obzvlášť závažný zločin, a teda svojim vlastným protiprávnym konaním pôsobil situáciu, v ktorej je jeho príjem značne obmedzený. Aj otec môže dosahovať aspoň minimálnu mzdu, pričom podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni už bol v minulosti zamestnaný, kde dosahoval dokonca vyšší príjem na úrovni medzi 800 až 900 Eur brutto.

20. Jediný rozdiel medzi rodičmi predstavuje skutočnosť, že o maloletú sa výlučne stará matka, nakoľko otec sa nachádza vo výkone odňatia slobody a túto skutočnosť súd v súlade s ustanovenia § 62 ods. 4 Zákona o rodine zohľadnil. Keďže je maloletá je stále pomerne v nízkom veku a starostlivosť o ňu vykonáva výlučne matka, mal by sa otec podieľať na výžive maloletej približne dvojnásobnej miere ako matka. Pokiaľ by súd určil výživné podľa návrhu matky v sume 100 Eur, bola by výživným zo strany otca pokrytá taká veľká časť výdavkov maloletej, že matka by sa na nej nepodieľala ani tzv. minimálnym zákonným výživným teda 30 % zo sumy zákonného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa, ktoré v súčasnosti dosahuje sumu 29,87 Eur mesačne. Preto súd pri ustálených mesačných výdavkoch na maloletú na úrovni prevyšujúcej 100 Eur určil výživné zo strany otca na úrovni 70 Eur mesačne, čo predstavuje približne 2/3 mesačných výdavkov maloletej, pričom zvyšné výdavky (prevyšujúce sumu 30 Eur) bude musieť pokryť matka.

21. Súd v súlade s ustanovením § 77 ods. 1 Zákona o rodine určil počiatok vyživovacej povinnosti ku dňu začatia konania, teda od 22. 12. 2021. Za uvedené obdobie až do rozhodnutia súdu vzniklo otcovi zročné výživné za alikvotnú časť mesiaca december 2021 (od 22. do 31.) v sume 22,58 Eur a 5-krát po 70 Eur za mesiace január až máj 2022 (za ktorý je už výživné splatné) spolu v sume 372,58 Eur. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by otec za obdobie od podania návrhu na výživu maloletej akokoľvek prispel, pričom matka na pojednávaní dňa 09. 05. 2022 výslovne uviedla, že neprispel vôbec, a preto mu súd uložil povinnosť nahradiť celé zročné výživné. Vzhľadom na to, že suma zročného výživného niekoľkonásobne prevyšuje bežné mesačné výživné, povolil súd otcovi zo sumy splácať v mesačných

splátkach po 15 Eur pod hrozbou straty výhody splátok, čím splatí svoj dlh na zročnom výživnom za obdobie do dvoch rokov, čo považuje súd za primeranú dobu.

22. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého nemá v mimosporových konaniach žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov nárok.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Veľký Krtíš písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.